

O scrisoare pierduta-caracterizarea lui Nae Catavencu

Seful gruparii independente, Nae Catavencu, este tipul demagogului politic.

Dornic de chinerniseala, Catavencu practica doua profesii-advocatura si gazetaria-. Aceasta din urma era exercitata de eroul nostru in paginile ziarului "Racnetul Carpatilor", in al carui titlu bombastic caragiale cristalizeaza tot ridicolul vorbelor umflate, dar lipsite de continut.

Nate Catavencu face parte dintre cei dotati cu ambitia parvenirii politice, chiar daca deocamdata se dovedeste a fi insuficient pregatit, caci este nevoit sa capituleze intr-un final de magistrala viziune dramatica.

Spre deosebire de majoritatea personajelor comediei lui Caragiale, caracterizate prin expresii sau formule stereotipe, Catavencu nu are ticuri verbale. El se adapteaza cu usurinta oricarei imprejurari, stiind sa fie violent, cand e stapan pe situatie, si umil, cand ii fuge pamantul de sub picioare.

Scopul sau unic este de a ajunge deputat si pentru aceasta uzeaza de un intreg arsenal de mijloace deloc surprinzatoare in universul contextual al operei. Cat timp detine scrisoarea compromitatoare, el este cel care conduce ofensiva, cel care impune pretentii si se aseaza pe pozitii de superioritate. In aceasta postura el apare inflexibil, orgolios, agresiv, refuzand alternativele pe care i le propune Tipatescu, desi si-ar fi putu crea o existenta comoda.

Catavencu pretinde deputatia ca lider al tinerii burgheziei locale, ca si candidat al grupului, tanar, inteligent si independent, dar numirea nu este impusa de merite sau pretexte ci din jocuri de culise, si in aceasta competitie Catavencu se prezinta inca prea putin antrenat.

Conditii acestui personaj nu este diferita de a celorlalti competitori. Este sret si prin stapanirea secretelor disimularii stie sa filoseasca auditoriul in favoarea sa, pentru a impresiona alegatorii, ia o poza foarte afectata, reusind sa si planga in momentele in care vorbeste de tara.

Discursul lui Catavencu in fata alegatorilor este o monstra de insuficienta intelectuala probata de folosirea improprie a unor cuvinte si enunturi adversative aberante. Pentru a trezi, cu mijloace ieftine, simpatia celor din sala, Catavencu incepe pe un ton plangaret, aratand ca este patruns de emotie cand se gandeste la "tarisoara" sa , pentru ca- dupa ce este sigur ca si-a cucerit simpatia auditorilor-sa inceapa pe un ton latrator insirarea pretinselor merite personale, in scopul de a cuceri dupa simpatie, si admiratia celor care il asculta.

Catavencu este un actor desavarsit, devotata numai ambitiei de a parveni, astfel ca ajunge in finalul piesei, de partea cealalta a baricadei, acceptand sa conduca manifestatia inchinata noului ales, Agamemnon Dandanache.

Afacerile necinstite si le acopera cu fraze bombastice, care denota in acelasi timp si lipsa de

cultura.

Din tabara opozitiei, Catavencu este singurul pe care Caragiale il individualizeaza, dar prin care, cu multa maiestrie, reuseste sa creze un tip reporezentativ pentru o intreaga categorie umana, destul de numeroasa in viata politica a vremii.

Evoluand intre atitudini deseori contradictorii, in functie de situatie, abdicand de la orice principii sau norme, personajul se videaza in interior.